

BONO
ÅRSMELDING 2015

Forside:
Ivan Galuzin
Sick skin, 2014
Two-component paint on linen canvas

© Ivan Galuzin / BONO

Astrup Fearnley Samlingen
Foto: Christian Øen

BONO – BILLEDKUNST OPPHAVSRETT I NORGE

BONO er den norske opphavsrettsorganisasjonen for billedkunstnere, kunsthåndverkere og andre opphavsmenn på billedområdet.

Vi bistår kunstnere og brukere av kunst med relevant rådgivning og tilrettelegger for enkel lisensiering av rettigheter. Vi sikrer kunstnere vederlag når deres verk blir brukt eller videresolgt.

Vi har over 2.200 norske medlemmer, bestående av kunstnere og rettighetshavere etter avdøde kunstnere. Gjennom samarbeid med våre utenlandske søsterorganisasjoner, representerer vi i tillegg omlag 100.000 utenlandske opphavsmenn.

Medlemskap i BONO er gratis.

7 GODE GRUNNER TIL Å VÆRE MEDLEM I BONO:

1. Mer tid til å skape

Opphavsrett kan være komplisert og rettighetsklarering kan være tidkrevende. Som medlem overlater du det administrative arbeidet til oss. Vi har kompetansen som er nødvendig for at dine rettigheter skal bli respektert og honorert.

2. Mulighet til å tjene penger

Mange av våre medlemmer mottar vederlag jevnlig. Om beløpene er små eller store - de fleste anser vederlagene som en kjærkommen ekstrainntekt.

3. Internasjonal representasjon

Det er vanskelig som kunstner å følge opp sine rettigheter i utlandet. Som medlem i BONO er du sikret representativitet i 35 land verden over.

4. Medinnflytelse

Som medlem overlater du arbeidet med å inngå avtaler om bruk av dine verk til oss, men beholder kontrollen med hvor og hvordan verkene dine blir brukt.

5. Rådgiving og bistand

Har du spørsmål om egne rettigheter eller andre spørsmål om opphavsrett, kan du som medlem fritt benytte vår rådgivingstjeneste.

6. Det er gratis

Det er gratis å melde seg inn i BONO. Når vi krever inn vederlag for deg vil vi trekke fra en andel for å dekke våre administrative kostnader.

7. Forhandlingsstyrke

Å forhandle rettigheter på egen hånd kan være en stor utfordring. BONO er en kjent organisasjon med 20 års erfaring i lisensiering av kunstverk og representerer over 100.000 kunstnere. Som medlem bidrar du til å styrke kunstnernes rettigheter.

BONO 2015 – I TALL

	2015	2014	2013	2012
Antall som mottok vederlag fra BONO:	2 004	2 569	1 653	2 035
Antall nålevende kunstnere som mottok over kr. 10 000:	93	97	79	70
%-vis andel nålevende kunstnere som mottok vederlag:	48%	41%	30%	34%
Antall norske medlemmer i BONO:	2 226	2 162	2 102	2 046
Vederlag norske opphavsmenn (vs. utenlandske):	77%	81%	86%	87%
Følgerettsvederlag totalt:	kr. 3 112 661	kr. 3 214 040	kr. 4 076 958	kr. 2 717 143
Vederlag lisensiering totalt:	kr. 7 275 314	kr. 9 240 136	kr. 7 770 654	kr. 7 873 796
Totalt vederlag:	kr. 10 387 975	kr. 12 454 177	kr. 11 847 611	kr. 10 590 939

VÅRE TJENESTER

LISENSIERING

BONO representerer over 100.000 norske og utenlandske kunstnere i Norge og tilrettelegger for enkel lisensiering av rettigheter. Kunstnere sikres vederlag og brukere av kunst har trygghet for at rettighetene er innhentet og at uforutsette kostnader ikke oppstår.

Lisensiering gjør bred formidling av kunst mulig.

FØLGERETT

BONO administrerer følgeretten i Norge på vegne av alle norske og utenlandske kunstnere. Vi sikrer at kunstnere og rettighetshavere mottar vederlag når deres verk blir videresolgt.

Hver gang ditt verk videreselges vil du kunne motta følgerettsvederlag. Følgeretten bidrar til nyskaping og produksjon av kunst.

RÅDGIVING

Vi ser det som en viktig del av vår virksomhet å bistå kunstnere og brukere i opphavsrettslige spørsmål. Har du spørsmål om opphavsrett kan du alltid kontakte oss – helt uforpliktende.

Kunnskap om opphavsrett skaper økt respekt for kunsten.

LISENSIERING

I samarbeid med den enkelte kunstner håndterer vi forespørslar om å reproducere og bruke kunstverk i forskjellige sammenhenger. Som medlem i BONO har man selv mulighet til å bestemme hvordan og i hvilke sammenhenger man ønsker at ens verk skal kunne benyttes.

Vi inngår avtaler som sikrer at dine rettigheter blir ivaretatt og som gir deg vederlag når verkene dine blir brukt. Vi krever inn vederlag og utbetaler dette til deg kvartalsvis sammen med en detaljert oversikt over hvor og hvordan dine verk er blitt brukt.

BONO er del av et internasjonalt nettverk og har avtaler med forvaltningsorganisasjoner i 35 land. Rettighetene til dine verk blir ivaretatt på samme måte i utlandet, noe som sikrer deg vederlag når verkene dine blir brukt også utenfor Norge.

BONO inngår avtaler om bruk av kunstverk innenfor et vidt spekter, som både omfatter analog og digital bruk.

Typiske områder for bruk av kunst:

- * i TV- og filmsammenheng (kringkasting, filmproduksjoner)
- * i forlagssammenheng (lærebøker, fakta- og skjønnlitteratur)
- * digitalt (nettpublisering, sosiale medier, nettapplikasjoner mv.)
- * redaksjonelt (aviser, tidsskrifter, populærpresse)
- * i profilerings- og markedsføring av produkter og virksomheter
- * merchandise (på produkter for salg; postkort, plakater, frimerker, t-skjorter, suvenirer mv.)
- * undervisningssammenheng (nettbasert undervisning, databaser til bruk i undervisning osv.)

Noen av våre avtaleparter:

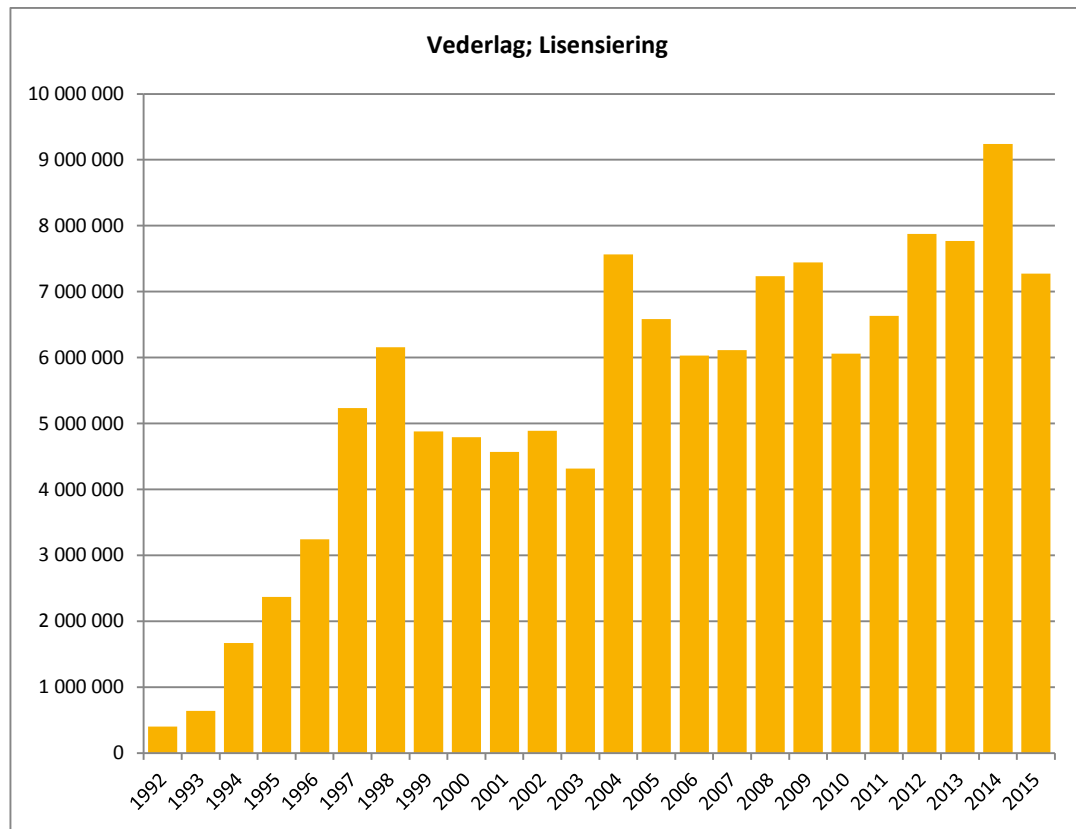
Astrup Fearnley Museet ▪ Aune forlag AS ▪ Blomqvist Kunsthandel AS ▪ Bærum kommune ▪ Den norske Forleggerforening (DnF) ▪ DNB ▪ Henie Onstad Kunstsenter ▪ Grev Wedels Plass
Auksjoner AS ▪ Innovasjon Norge ▪ IRIS ▪ Kunst i offentlige rom (KORO) ▪ Magnor ▪ MiST – Museene i Sør-Trøndelag AS ▪ Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design ▪ Nationaltheatret AS ▪ Nesodden kommune ▪ NORDEA ▪ Norges Bank ▪ Normanns Kunstforlag ▪ NRK ▪ Porsgrund Porselænsfabrik AS ▪ Postens Frimerketjeneste ▪ Samlerhuset ▪ Selvaag Gruppen ▪ Sparebank 1 Nord-Norges kunststiftelse ▪ Sparebankstiftelsen DnB NOR ▪ Statoil ASA ▪ Statsbygg ▪ Storebrand ▪ Telenor Eiendom Holding ASA ▪ Trondheim kommune ▪ Universitets- og høyskole-
rådet (UHR) ▪ Visit Oslo ▪ Universitetet i Oslo ▪ Universitetet i Bergen mv.

Nærmere om lisensieringen i 2015:

Det er i 2015 innkrevd kr. 7 275 314 i vederlag for lisensiering, en nedgang på kr. 1 964 822 fra fjoråret. Nedgangen skyldes i all hovedsak bortfall av vederlagsinntekter som følge av at Edvard Munchs verk fra og med 2015 ikke lenger er opphavsrettslig vernet.

Totalt har BONO innkrevd over 128 millioner kroner for bruk av visuelle verk siden oppstarten i 1992.

BONO inngår stadig flere rammeavtaler med institusjoner og virksomheter som gjør det mulig enkelt å bruke kunstverk. Avtalene sikrer brukeren forutsigbarhet med hensyn til hvilke vederlag som vil påløpe, samtidig som kunstnerne får betalt for bruken.

FØLGERETT

Når kunstverk blir videresolgt har opphavsmannen rett til vederlag. Denne vederlagsretten kalles følgerett. Formålet med følgeretten er å sikre at kunstnerne får ta del i sine verks verdiøkning i kunstmarkedet. Vederlaget fastsettes som en prosentandel av salgssummen og utbetales til den enkelte kunstner som har fått sitt verk videresolgt.

Følgeretten ble innført i Norge i 2007 som følge av et EU-direktiv og sikrer opphavsmenn vederlag når deres verk videreselges, for eksempel gjennom auksjonshus, gallerier og kunsthandlere.

BONO er godkjent av Kulturdepartementet som eneste innkreivings- og fordelingsorganisasjon for følgeretten og utfører dette på vegne av alle norske og utenlandske kunstnere som er omfattet.

BONO har samordnet innkreivning av følgerettsvederlag med avgiften på offentlig omsetning av kunst som administreres av BKH. Denne samordningen har fått fellesbetegnelsen Kunstavgiften. Samarbeidet mellom BONO og BKH bidrar til en betydelig forenkling for dem som skal betale.

Siden 2007 har BONO innkreivd over 34 millioner kroner i følgerettsvederlag til kunstnerne.

Fakta om følgeretten:

- Det skal betales følgerettsvederlag for videresalg av opphavsrettslige vernede verk over 3 000 euro (omlag 27 000 norske kroner).
- Med videresalg menes ethvert salg som finner sted etter at verket er solgt for første gang.
- Vederlaget fastsettes som en prosentandel av salgssummen og utbetales til den enkelte kunstner som har fått sitt verk videresolgt.
- Følgeretten skal sikre at kunstnerne får ta del i sine verks verdiøkning i kunstmarkedet.
- BONO er godkjent av Kultur- og kirkedepartementet som innkreivings- og fordelingsorganisasjonen for følgerettsvederlaget, også for kunstnere som ikke er medlem.
- BONO og BKH har samordnet innkreivningen av følgeretten og avgiften på omsetning av kunst under fellesbetegnelsen "Kunstavgiften".
- Følgeretten omfatter også salg mellom privatpersoner dersom salget formidles av en som yrkesmessig opptrer i kunstmarkedet.

Nærmere om følgeretten i 2014 og utviklingen internasjonalt:

Den følgerettspliktige omsetningen av kunst (videresalg av opphavsrettslig vernede verk) i Norge i 2015 har holdt seg relativt uendret fra året før (en økning på 3,7%). Størrelsen på innkrevd følgerettsvederlag har derfor holdt seg stabilt sammenliknet med fjoråret.

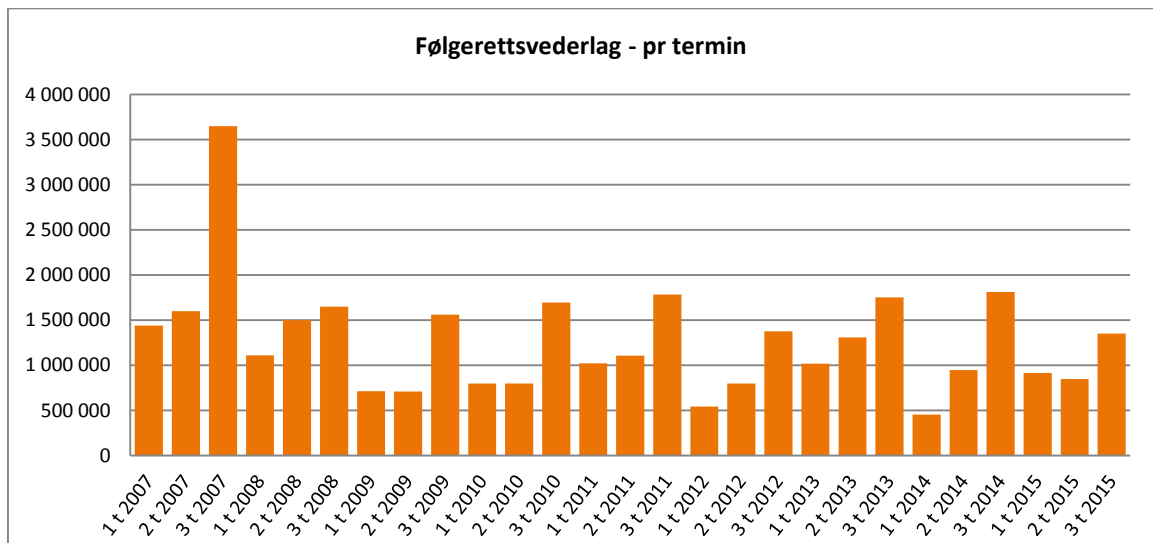
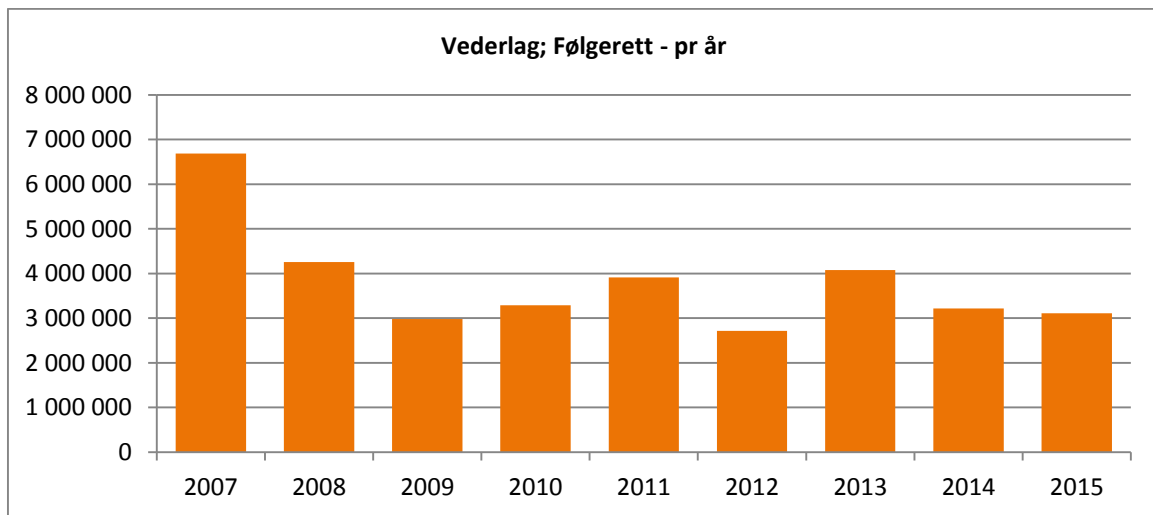
BONO og våre utenlandske søsterorganisasjoner har i 2015 intensivert sitt arbeid med å styrke følgeretten internasjonalt. WIPO (World Intellectual Property Organisation) i 2015 offisielt å innta følgerett på sin agenda, noe som vil kunne være viktig bidrag til arbeidet med å få innført følgerett som en rettighet for alle kunstnere verden over.

Fra WIPO-møte, Geneve juli 2015, der bl.a. CISACs Gadi Oron og Herve di Rosa holdt innlegg om følgeretten.
Foto: CISAC

En undersøkelse om det internasjonale kunstmarkedet i 2015 publisert av TEFAF (The European Fine Art Foundation; "The TEFAF 2015 Art Market Report") viser en rekordomsetning av kunst internasjonalt i 2014. Undersøkelsen tydeliggjør dessuten at innføring av følgerett ikke resulterer i negative utslag i kunstmsetningen.

Tall fra følgerettsomsetningen:	2015	2014	2013
Totalt antall følgerettspliktige salg:	627	638	656
Gjennomsnittlig følgerettsvederlag pr. salg:	kr. 4 964	kr. 5 038	kr. 6 215
Høyeste vederlag nålevende kunstner, pr salg:	kr. 35 476	kr. 64 308	kr. 20 539
Høyeste vederlag avdød kunstner, pr salg:	kr. 89 458	kr. 68 335	kr. 84 450
Total følgerettspliktig omsetning:	kr 71 054 896	kr. 68 512 927	kr. 106 824 262
Totalt innkrevd følgerettsvederlag:	kr. 3 112 661	kr. 3 214 040	kr. 4 076 958

RÅDGIVING

En viktig del av BONOs virksomhet er å bistå kunstnere og brukere i spørsmål om opphavsrett. Kunnskap om opphavsretten bidrar til økt respekt for kunst og er en forutsetning for velfungerende rettighetsforvaltning.

Medlem

En av våre viktigste oppgaver er å informere og bevisstgjøre våre medlemmer om hvilke rettigheter de har. Som medlem i BONO kan du benytte deg av vår kompetanse og få gratis rådgiving i spørsmål av opphavsrettslig karakter. I utgangspunktet bistår vi deg med alle typer saker innenfor opphavsrettsområdet, enten du har spørsmål om navngiving, vederlag, bruk av andre kunstneres verk, ulovlig bruk, oppdragsavtaler og rettigheter mv. Vi har lang erfaring i å løse opphavsrettslige tvister og kan bringe saker inn for domstolene dersom det er formålstjenlig.

Brukere av kunst

Vi bistår profesjonelle brukere av kunst som forlag, media, kringkasting og andre virksomheter og legger til rette for avtaler som gjør det enkelt å bruke kunstverk, samtidig som opphavsmennene sikres vederlag og kontroll med hvordan verkene brukes. Vi tilbyr også brukere med begrenset eller ingen erfaring om opphavsrett råd og veiledning, og legger forholdene til rette for enkel lisensiering av rettigheter.

Lovarbeide

For å styrke kunstnernes opphavsrett arbeider vi aktivt overfor lovgivende myndighet gjennom blant annet høringsuttalelser i forbindelse med lovendringer mv. Vi arbeider også internasjonalt gjennom våre interesseorganisasjoner i utlandet, med fokus på å påvirke prosessen med utforming og implementering av nye EU-direktiver. Les mer om dette under "Følgerett", "Lisensiering" og "Aktiviteter i 2015".

AKTIVITETER I 2015

Her følger et utvalg av aktiviteter i 2015 i tillegg til de ordinære aktiviteter som ligger under BONOs hovedvirksomhetsområder: "Lisensiering", "Følgerett" og "Rådgiving".

Styrking av kunstnernes rettigheter: Revisjon av åndsverkloven

BONO var en av de forhåndsinviterte aktørene som holdt innlegg på Kulturdepartementets innspillsseminar om ny åndsverklov i juni 2015. Alle relevante aktører fra rettighetshaver- og brukersiden var samlet på seminaret for å komme med innspill til den forestående revisjonen av åndsverkloven.

Samme måned sendte BONO inn et omfattende innspillsdokument til KUD med kommentarer og forslag knyttet til alle bestemmelsene i åndsverkloven som vedrører visuelle kunstnere. Åndsverkloven inneholder et helt eget kapittel med unntak ved bruk av billedkunst og visuelle verk, og i vårt innspill har vi derfor vært særlig opptatt av å be lovgiver vurdere i hvilken utstrekning det fortsatt er nødvendig å opprettholde samtlige av disse unntakene. Vi har gjennomgående bedt lovgiver om å tydeliggjøre omfanget av disse lånebestemmelsene, særlig i forhold til om bestemmelsene er anvendelige i lys av den omfattende digitale utnyttelsen av visuelle verk som nå finner sted.

I tillegg har vi tatt til orde for at privatkopieringsvederlagsordningen som årlig finansieres over statsbudsjettet nå også må gjelde visuelle verk, og ikke bare musikk og audiovisuelle produksjoner. I vårt nye "dele-samfunn" er bilder gjenstand for omfattende privat kopiering ved at bilder deles digitalt mellom privatpersoner over forskjellige digitale plattformer ved hjelp av smarttelefoner, nettbrett mv. Det er på tide at opphavsmenn til visuelle verk blir kompensert økonomisk for dette.

KUD hadde ved årsskiftet 2015/2016 fortsatt ikke sendt ut høringsforslag, men det er ventet at dette vil komme våren 2016 med høringsfrist sommer/høst 2016.

CRM-direktivet

EUs direktiv for kollektiv forvaltning av opphavsrett (*Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/26/EU av 26. februar 2014 om kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettar og tverrterritorial lisensiering av rettar til musikkverk for bruk på nettet i den indre marknaden*), det såkalte *CRM-direktivet*, skal innføres i norsk lovgivning og Kulturdepartementet har i 2015 avholdt fellesmøter med de norske forvaltningsorganisasjonene inkl. BONO for å hente inn innspill til denne prosessen. Fristen for innføring av direktivet er 10. april 2016, men ved årsskiftet 2015/2016 var det uvisst om fristen ville bli overholdt av EØS/EFTA-statene.

BONO er positive til innføring av et regelverk i EU- og EØS som sikrer god forvaltning og økt åpenhet og innsyn i de kollektive forvaltningsorganisasjonenes virksomhet. Innføringen av direktivet vil medføre enkelte tilpasninger for de norske forvaltningsorganisasjonene, men i det store og hele oppfyller organisasjonene sannsynligvis allerede i dag EUs direktivets krav.

Bruk av visuelle verk i TV

BONO er godkjent av Kulturdepartementet som avtalelisensutløsende organisasjon for kringkasting etter åndsverkloven § 38a, jf. §§ 36 og 30. Med bakgrunn i dette inngikk BONO ved årsskiftet 2013/2014 en prøveavtale med NRK om bruk av kunstverk i NRKs produksjoner.

Gjennom avtalen er NRK sikret enkel rettighetsklarering, og opphavsmenn til visuelle verk sikres et betydelig vederlag. Vederlaget fordeles individuelt på bakgrunn av faktisk visning av verk på TV. Bruk av verk blir registrert ved at NRK rapporterer bruk til BONO, ved at BONO kontrollerer og gjennomgår NRKs produksjoner på egenhånd, samt ved at opphavsmenn/rettighetshavere har mulighet til selv å rapportere inn bruk til BONO. Vederlaget beregnes ut ifra varigheten pr. verksvisning og antallet verksvisninger.

Prøveavtalen utløper i 2016, og NRK og BONO har derfor i 2015 gjennomført reforhandlinger med sikte på å inngå en fast, løpende avtale. Både NRK og BONOs erfaringer med avtalen i prøveperioden har vært positive, og partene er derfor enig om å inngå en fast avtale for 2016 og fremover. For å sikre at også NRKs nettsendinger også kan være omfattet av den nye avtalen med en avtalensutløsende virkning (også for rettighetshavere som ikke er direkte representert av BONO), har BONO i 2015 søkt Kulturdepartementet om godkjenning etter åvl. § 36, annet ledd (generell avtalelisens).

Prosjekt Fotoarkiv – inngåelse av avtaler om nettpublisering av fotosamlinger

Norske museer med fysiske kunstsamlinger har som en av sine hovedoppgaver å gjøre verk fra samlingene tilgjengelig for allmenheten, også digitalt. Dette gjelder i en viss utstrekning også arkiv og bibliotek med fysiske kunstsamlinger.

I 2015 har BONO med finansiell støtte fra Kulturrådet igangsatt Prosjekt Fotoarkiv, der det endelige målet er å sikre at ABM-institusjoner kan formidle sine fotosamlinger på nett og opphavsmennene sikres betaling for bruken.

For å gjøre dette mulig har BONO i 2015 hatt utstrakt møtevirksomhet med de norske fotografiorganisasjonene FFF (Forbundet Frie Fotografer) og NFF (Norges Fotografforbund) og NJ (Norges Journalistlag), og det er foreløpig inngått samarbeidsavtale med de to førstnevnte.

Fra tidligere av (2014) ble BONO godkjent av Kulturdepartementet som avtalelisensutløsende organisasjon etter åndsverkloven § 38a, jf. §§ 36 og 16a 16a (bruk av verk i arkiv, bibliotek og museer), slik at vi kan inngå avtale også for opphavsmenn som ikke er direkte representert.

I 2015 er det bl.a. innledet kontakt med Preus Museum, Nasjonalbiblioteket og Riksarkivet, samt interesseorganisasjonen Norges Museumsforbund med sikte på å få på plass avtaler om nettpublisering av ABM-institusjonenes fotosamlinger.

Utvikling i EU: Opphavsrettsstrid om utendørs plasserte kunstverk

BONOs svenske søsterorganisasjon, BUS, avvendet ved årsskiftet 2015/2016 utfallet av sak mot Wikimedia i Sverige. BUS hevder at Wikimedias åpne database med utendørs plasserte kunstverk i Sverige ikke kan publiseres uten etter avtale med BUS og opphavsmennene. Wikimedia er tilbudt avtale som dekker nettpubliserings, men har nektet å inngå denne.

Kunstverk som er plassert utendørs i det offentlige rom har gjennomgående et svakere opphavsrettslig vern enn andre visuelle verk. I Norge er det f.eks. tillatt å avbilde slike verk "med mindre de klart utgjør hovedmotivet og utnyttelsen er ervervsmessig". Privatpersoner kan med andre ord i dag fritt ta bilder av verk i det offentlige rom og dele disse med hverandre digitalt.

På tross av at denne typen verk allerede har et lavt opphavsrettslig vern og i mange sammenhenger kan brukes fritt, har digitale aktører som Wikimedia i 2015 gjennomført en relativt omfattende lobbykampanje i EU for at disse verkene skal kunne brukes fritt og gratis i alle sammenhenger. Kampanjen har fått tittelen "Freedom of Panorama" (FoP) og vi anser den for å være første del i en mer omfattende strategi for å sikre gratis tilgang til billedmateriale og å hindre opphavsmennene betaling når deres verk brukes. Av den grunn har vi samarbeid med våre europeiske kollegaer arbeidet intensivt for å hindre at EU-kommisjonen innfører fribruksregler når de nå gjennomgår sentrale deler av opphavsrettslovgivningen i EU.

Medlemskap i Norwaco

BONO ble opptatt som medlem i Norwaco i 2015. Norwaco er en kollektiv forvaltningsorganisasjon som krever inn vederlag for bruk av verk i audiovisuelle produksjoner (film og TV). Norwaco er virksom på ulike opphavsrettslige områder; privatkopieringsvederlagsordningen, videresending, bruk av audiovisuelle produksjoner i undervisning og annen intern bruk, samt ved bruk av audiovisuelle produksjoner på kulturarvsfeltet.

BONOs medlemskap i Norwaco vil medføre at utenlandske søsterorganisasjoners rettigheter ved bruk av deres medlemmers verk i Norge blir ivaretatt. Samtidig blir Norwacos representativitet på det visuelle området styrket. BONO vil i samarbeid med de øvrige organisasjonene på feltet arbeide for å styrke visuelle opphavsmenns posisjon i Norwaco slik at de samlet mottar vederlag som er i samsvar med den faktiske bruken av visuelle verk i audiovisuelle produksjoner.

Innkrevning og utbetaling av vederlag for ikke-medlemmer

I stadig flere sammenhenger innkreves det vederlag for rettighetshavere som ikke er medlem av en opphavsrettsorganisasjon. Dette er for eksempel tilfelle for de vederlag BONO innkrever ved videresalg av verk (følgerettsvederlag). Det vil også gjelde på områder der BONO er godkjent som avtalelisensutløsende organisasjon. Når det kreves inn vederlag for rettighetshavere som ikke er medlem av BONO, blir disse behandlet og mottar vederlag på lik måte som medlemmene.

En del av vederlagene gjelder utenlandske opphavsmenn som ikke er medlem av BONOs søsterorganisasjoner. For å sikre en effektiv håndtering av oppsporing og distribusjon av denne typen vederlag, har BONO i 2015 i første omgang inngått avtale med våre nordiske søsterorganisasjoner om utveksling og utbetaling av vederlag til rettighetshavere som ikke er medlemmer av organisasjonene. På den måten sikres nasjonale ikke-medlemmer likebehandling og mottar vederlag for den opphavsrettslige bruken av deres verk som også finner sted i utlandet.

Privatkopieringsvederlag

Privatkopieringsvederlaget er en kompensasjon til rettighetshaverne for lovlig privat kopiering. Kompensasjonen tildeles årlig over statsbudsjettet, og tilfaller etter avtale Norwacos medlemsorganisasjonene. Andelen til de forskjellige organisasjonene fastsettes av Norwacos organer. En forutsetning for tildeling er at vederlagene fordeles individuelt. Etter avtale med NBK har BONO i 2015 forestått den individuelle fordelingen av midlene til billedkunstnere for perioden 2014. I tillegg har BONO som medlem av Norwaco fra og med 2015 mottatt og utbetalt privatkopieringsvederlag til våre utenlandske søsterorganisasjoner på det visuelle feltet.

SAMARBEID

I tillegg til BONOs daglige virke, samt arbeid overfor lovgivere i Norge og EU, deltar BONO i organisasjoner, råd og utvalg både i Norge og i utlandet. *Kunstnernettverket og dets opphavsrettsutvalg, Arbeidsgruppen til "Dele-ikke-stjele", informasjonsentralen Clara, opphavsrettsutviklingsorganisasjonen Norcode, OnLineArt, lobbyorganet EVA (European Visual Artists)* er eksempler på virksomheter og initiativ BONO deltar eller har deltatt i.

Samarbeid i Norge

Samarbeidet med de øvrige norske kunstnerorganisasjonene på det visuelle feltet (Norske Billedkunstnere, Norske Kunsthåndverkere, Forbundet Frie Fotografer, Grafill m.fl.) har fungert utmerket og blitt utviklet videre i 2015 og gjenspeiler en felles forståelse om at rettighetene til visuelle opphavsmenn best ivaretas når organisasjonene opptre samlet og med felles målsetning.

Nordisk samarbeid

BONO har tett kontakt med sine nordiske kollegaer, og avholder jevnlig nordiske møter der vi kan utveksle erfaringer og planlegge felles tiltak.

Hos MYNDSTEF, fra Nordisk møte, Reykjavik, Island, mai 2015

© Foto: Ragnar Th. Sigurdsson

Kurs og presentasjoner i 2015

BONO har bl.a. holdt presentasjoner/innlegg på følgende kurs, seminar og konferanser i perioden:

- "Innspillseminar revisjon av åndsverkloven", Kulturdepartementet, 9. juni, H. Holter
- WIPO/Norcode-konferanse, "BONO and visual rights", 17.juni, I. Otterstad
- Nordiske museumsrådet, Hamar, "Digital formidling og opphavsrett", 11. september, I. Otterstad

Samarbeide utenfor Norden

EVA

EVA (European Visual Artists) er en interessesammenslutning for forvaltningsorganisasjonene på billedområdet, etablert i 1997 og lokalisert i Brussel. Forvaltningsorganisasjonene i EØS-området, herunder BONO, utgjør medlemmene i EVA. En av EVAs viktigste oppgaver er å bedrive lobby-virksomhet overfor EU-kommisjonen og EU-parlamentet. EVAs kontor er lokalisert i SABAMs lokaler i Brussel. BONO er medlem og deltar jevnlig i møter i EVA.

CISAC/CIAGP

BONO er medlem av CISAC – en sammenslutning av forvaltningsorganisasjonene innenfor de fleste verkskategoriene (musikk, tekst, bilde). Billedkunstorganisasjonene i CISAC utgjør organisasjonen CIAGP. Billedkunstneren Hervé di Rosa har vært president i CIAGP i perioden.

OLA

BONO er fra 2004 medeier i OLA (OnLineArt SCRL). OLA er stiftet av forvaltningsorganisasjonene for billedkunstnere i Europa og USA, med det formål å gjøre det enklere for brukere å innhente lisens for bruk av kunstverk online. Daglig leder i BONO deltar i OLAs Executive Committee.

IPI

IPI er et verktøy for identifisering av opphavsmenn og verk, initiert av CISAC og driftet av selskapet Suisa. I IPI-systemet tildeles hver opphavsmann et unikt id-nummer som benyttes til utveksling av vederlag og informasjon organisasjonene imellom. Mengden av opphavsmenn representert av organisasjonene gjør det påkrevd med et slikt standardisert system. BONO har i 2014 oppnådd full kompatibilitet med IPI-systemet, noe som vil effektivisere lisensieringsarbeidet ytterligere.

Verdensomspennende nettverk av søsterorganisasjoner

BONO har avtaler med 43 søsterorganisasjoner i utlandet om ivaretagelse av våre medlemmers opphavsrettigheter i utlandet og utenlandske rettighetshaveres opphavsrettigheter i Norge.

ADAGP	Frankrike
AGADU	Uruguay
AKKA/LAA	Latvia
APSAV	Peru
ARS	USA
ARTEGESTION	Ecuador
AUTVIS	Brasil
PICTORIGHT	Nederland
BUS	Sverige
CARCC	Canada
COPYDAN	Danmark
CREAIMAGEN	Chile
DACS	England
EAU	Estland
GESTOR	Ungarn

HUNGART	Ungarn
IVARO	Irland
JASPAR	Japan
KUVASTO	Finland
LATGA-A	Litauen
LITA	Slovakia
MYNDSTEF	Island
OOA-S	Tsjekkia
PRO LITTERIS	Sveits
RAO	Russland
ROY LICHTENSTEIN	USA
SABAM	Belgia
SACK	Sør-Korea
SAIF	Frankrike
SAVA	Argentina

SIAE	Italia
SODRAC	Canada
SOFAM	Belgia
SOMAAP	Mexico
SPA	Portugal
SUCCESSION MATISSE	Frankrike
SUCCESSION PICASSO	Frankrike
VAGA	USA
BILDRECHT (VBK)	Østerrike
VEGAP	Spania
VG BILD-KUNST	Tyskland
VISARTA	Romania
VISCOPY	Australia

ORGANISASJON

Styre

BONOs styre oppnevnes av medlemmene gjennom årsmøtet og av organisasjonene NK og NBK. Det har vært avholdt 7 styremøter i 2015. Årsmøte ble avholdt 9. juni 2015. Styret har bestått av:

Kristin Røed, styreleder, for rettighetshavere etter avdøde kunstnere
Anne Knutsen, nestleder, for nålevende rettighetshavere
Lene Tori Obel Bugge, for Norske Kunsthåndverkere
Marius Dahl, for nålevende kunstnere
John S. Gulbrandsen, advokat
Hans Thorsen, for Norske Billedkunstnere

Vara

Lise Stang Lund, for Norske Kunsthåndverkere
Arne Rygg, for Norske Billedkunstnere
Gunn Tjensvold, for nålevende kunstnere
Atle Aas, for rettighetshavere etter avdøde kunstnere

Administrasjon

Harald Holter, daglig leder
Ida Otterstad, juridisk rådgiver
Kristine Farstadvoll, juridisk rådgiver (til mars 2015)
Kari Astrup, rådgiver
Jorid Gåserud Rogers, lisensieringskonsulent (fra 23. november 2015)
Irina Larsen, kontormedarbeider

Silje Linge Haaland og Anders Dahl Monsen (vikar for Haaland fra september 2015) har i tillegg vært prosjektansatt i 2015 for registrering av visuelle verk i tv-produksjoner.

Utvalg, komiteer mv.

Valgkomité: Arild Berg, Lotte Konow Lund, Åse-Marit Thorbjørnsrud, Leif Gaute Staurland (vara)

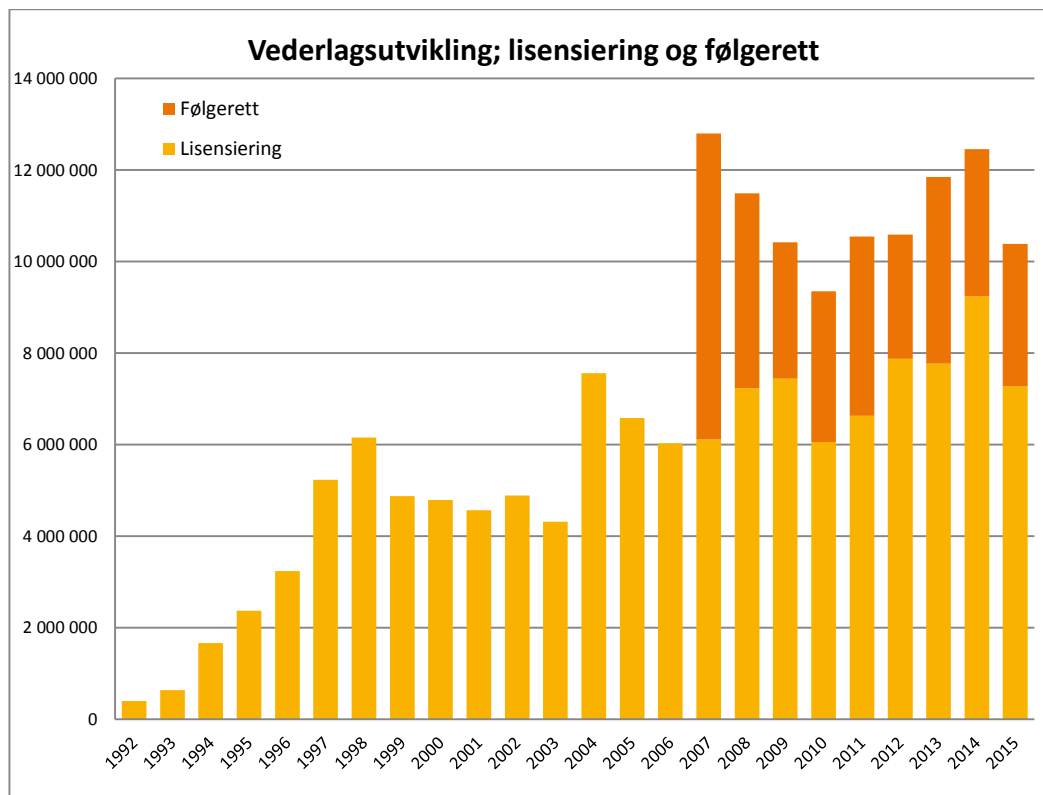
Tariffutvalg: Kristin Røed, Anne Knutsen (styret), Harald Holter, Ida Otterstad (administrasjonen)

OLA (OnLineArt SCRL): Harald Holter, OLA Executive Committee.

CIAGP working group on distribution: Harald Holter

ØKONOMI

Vederlagsinnkreving og fordeling

Fakturert vederlag:

I 2015 er det fakturert vederlag på totalt kr. 10 387 975, en nedgang på 16% fra året før. Nedgangen, som var forventet å være større, skyldes at vernetiden til Edvard Munchs verk utløp januar 2015.

Totalt er det fakturert vederlag på kr. 163 185 042 siden 1992.

Av det totale fakturerte vederlaget utgjør vederlag fra lisensiering kr. 7 275 314. Dette er vederlag som er fakturert i 2015 for den opphavsrettslige bruken av kunstverk av kunstnere som BONO representerer (se mer under "Lisensiering av rettigheter").

Av det totale fakturerte vederlaget utgjør følgerettsvederlag kr. 3 112 661. Dette er vederlag innkrevd for følgerettspliktig salg av kunstverk i Norge i 2015 (les mer under "Følgerett").

Av det totale fakturerte vederlaget på kr. 10 387 975 utgjorde andelen til norske rettighetshavere 77%. Andel av vederlag til utenlandske rettighetshavere utgjorde 23%. Vederlag innkrevd av

BONOs søsterorganisasjoner for bruk av norske verk i utlandet i 2014/2015 og inntektsført i 2015, utgjorde kr. 2 017 876.

Vederlag fakturert av BONO i 2015 for bruk/videresalg av utenlandske kunstneres verk i Norge i utgjorde kr. 2 384 349.

Av det totale vederlaget BONO har fakturert i 2015 utgjorde andelen til nålevende kunstnere 48%, mens andelen for avdøde kunstnere utgjorde 52% av det fakturerte vederlaget.

Vederlag for utbetaling:

Av det fakturerte vederlaget utgjør kr. 7 230 598 vederlag for fordeling til medlemmer og andre vederlagsberettigede opphavsmenn/rettighetshavere. Totalt vederlag for utbetaling fra BONO til medlemmer og andre vederlagsberettigede opphavsmenn/rettighetshavere siden 1992 utgjør kr. 119 175 796.

Kostnader og finansiering

Driftskostnader:

Driftskostnadene utgjorde i 2015 kr. 3 979 852 (kr. 353 407 lavere enn fjoråret).

Finansiering:

Virksomheten finansieres i hovedsak gjennom administrasjonsfradrag på innkrevde vederlag.

BONOs administrative fradrag utgjorde i 2015 kr. 3 157 376. Av dette kommer kr. 2 136 274 fra lisensiering og kr. 1 021 102 fra følgeretten. I snitt utgjorde fradraget 30% av fakturert vederlag.

Norske Kunsthåndverkere (NK) har siden 2004 en løpende avtale med BONO om opphavsrettslig bistand. I 2015 har NK i henhold denne avtalen betalt BONO kr. 97 042.

Norsk Kulturråd har i 2015 finansiert BONOs arbeid med Prosjekt Fotoarkiv med kr. 96.000.

Det var ventet en nedgang i inntektene i 2015 pga. at vernetiden til Edvard Munchs verk utløp i 2015. Størrelsen på inntektsbortfallet ble mindre enn forventet, og til dels oppveiet av en økning i vederlags- og følgerettsinntekter utenom Munch.

Årsresultatet etter skatt i 2015 utgjør kr. -21 920.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av BONOs virksomhet i 2015.

Forutsetning for fortsatt drift

I årsregnskapet er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn da det etter styrets oppfatning ikke foreligger forhold som tilsier noe annet.

Virksomhet i 2016

Det har i 2016 ikke inntrådt forhold som vesentlig påvirker BONOs virksomhet.

Øvrige opplysninger iht. regnskapsloven

BONOs virksomhet drives fra organisasjonens kontorer ved Oslo Rådhus. Som kontorbedrift påvirker BONOs virksomhet det ytre miljø minimalt. Det har ikke vært skader eller ulykker blant de ansatte i 2015. Det har ikke vært noe å utsette på arbeidsmiljøet. BONO har totalt 5 ansatte, herav 4 kvinner og 1 mann og styret består av 3 menn og 3 kvinner.

Oslo, den 31. desember 2015

den 19. mai 2016

Kristin Røed, leder

Anne Knutsen, nestleder

Lene Tori Obel Bugge

Marius Dahl

John S. Gulbrandsen

Hans Thorsen

Harald Holter, daglig leder

ÅRSREGNSKAP 2015

Resultatregnskap		01.01 - 31.12	01.01 - 31.12
	Note	2015	2014
Inntekter			
Vederlagsomsetning	2	10 387 975	12 454 177
Vederlag for tildeling rettighetshavere	2	7 230 598	8 792 275
Administrasjonsfradrag	2	3 157 376	3 661 902
Annen driftsinntekt	3	753 108	559 949
Sum inntekter		3 910 485	4 221 851
Driftskostnader			
Lønnskostnad	5	2 918 069	3 264 337
Annen driftskostnad	5	1 061 783	1 068 922
Driftsresultat		-69 367	-111 408
Annen finansinntekt		52 243	93 815
Annen finanskostnad		509	541
Ordinært resultat før skattekostnad		-17 633	-18 134
Skattekostnad på ordinært resultat	8	4 287	3 754
Årsresultat		-21 920	-21 888
Anvendelse av årsresultatet			
Til/fra annen egenkapital / udekket tap	6	-21 910	-21 888
Sum anvendelse		-21 920	-21 888

Balanse	Note	31.12.2015	31.12.2014
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	8	43 726	46 789
Sum immaterielle eiendeler		43 726	46 789
Varige driftsmidler			
Aksjer	7	19 763	19 763
Sum varige driftsmidler		19 763	19 763
Sum anleggsmidler		63 489	66 552
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	4	2 759 548	3 098 448
Andre fordringer		33 533	116 770
Sum fordringer		2 793 081	3 215 218
Bankinnskudd og kontanter	10	5 663 946	6 155 324
Sum omløpsmidler		8 457 027	9 370 541
Sum eiendeler		8 520 515	9 437 093

Balanse			
	Note	31.12.2015	31.12.2014
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital - Udekket tap/frie fond	6	826 976	848 896
Sum opptjent egenkapital		826 976	848 896
Sum egenkapital		826 976	848 896
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	9	6 654 148	7 744 434
Betalbar skatt	8	1 161	2 383
Skyldig offentlige avgifter	10	192 911	224 139
Annen kortsiktig gjeld		845 319	617 241
Sum kortsiktig gjeld		7 693 539	8 588 197
Sum gjeld		7 693 539	8 588 197
Sum egenkapital og gjeld		8 520 515	9 437 093

Oslo, den 31. desember 2015
den 26. april 2016

Kristin Røed, leder

Anne Knutsen, nestleder

Lene Tori Obel Bugge

Marius Dahl

John S. Gulbrandsen

Hans Thorsen

Harald Holter, daglig leder

Kristin Røed
Anne Knutsen
Lene Tori Obel Bugge
Marius Dahl
John S. Gulbrandsen
Hans Thorsen

Harald Holter

Note 1 Regnskapsprinsipper, vesentlige regnskapsposter

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med lov om samvirke, regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge for små foretak gjeldende pr. årsslutt. Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper og klassifiseringen av eiendeler og gjeld følger regnskapslovens definisjoner. Ved anvendelse av regnskapsprinsipper og presentasjon av transaksjoner og andre forhold, legges det vekt på økonomiske realiteter, ikke bare juridisk form. Betingende tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, kostnadsføres.

Inntektsførings- og kostnadsføringstidspunkt - sammenstilling

Inntekt resultatføres som hovedregel når den er opptjent. Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper. Inntektsføring av vederlag er periodisert i henhold til regnskapsprinsippet. For vederlag fra utlandet gjelder inntektsføringen for 2015 vederlag i all hovedsak opptjent 2015/2014. For øvrige vederlag gjelder inntektsføringen gjeldende regnskapsår.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte av- og nedskrivninger. Alle leieavtaler kostnadsføres som vanlig leiekostnad, og klassifiseres som ordinær driftskostnad. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Utsatt skatt/skattefordel og skattekostnad

Utsatt skatt beregnes i tråd med foreløpig regnskapsstandard for resultatskatt. Netto utsatt skattefordel balanseføres.

Note 2 Vederlagsomsetning og administrasjonsfradrag

Administrasjonsfradraget utgjør 35% av vederlag innkrevd av BONO for norske opphavsmenn, 25% av vederlag innkrevd for utenlandske opphavsmenn, og 20% av vederlag innkrevd av utenlandske søsterorganisasjoner. Vederlag til rettighetshavere utgjør differansen av inntektsført vederlag og administrasjonsfradrag.

Note 3 Annen driftsinntekt

Diverse støtte:	2015	2014
Norske Kunsthåndverkere	97 042	93 495
Norske Billedkunstnere	0	0
Norsk Kulturråd (Prosjekt Fotoarkiv)	96 000	0
Sum diverse støtte	193 042	93 495

Øvrige inntekter:

Administrasjonsgebyr: kr. 2 317

Ikke spesifisert manuell inntektsføring: kr.11 744

Inntektsføring for BONOs kostnader ved inngåelse av NRK-avtale 2014/2015: kr. 400 000

Inntektsføring foreldete følgerettsvederlag: kr.127 440

Inntektsføring foreldete privatkopieringsvederlag utenlandske rettighetshavere: kr. 18 565

Sum øvrige inntekter: kr. 560 066

Note 4 Kundefordringer

Kundefordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventet tap. Avsetning for tap på fordringer utgjør kr 17 792 pr.31.12.15, uendret fra året før.

Note 5 Lønnskostnader mm.

Lønnskostnader mm.	2015	2014
Lønninger	2 438 809	2 764 898
Arbeidsgiveravgift	351 350	393 746
Pensjonskostnader	40 885	55 290
Andre lønnsrelaterte ytelser	87 026	50 404
Sum lønnskostnader	2 918 069	3 264 337

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2015: 5

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2014: 5

Hverken daglig leder eller styrets leder har avtale om særskilte vederlag ved opphør/endring av ansettelsesforhold eller verv. De har heller ingen lån i selskapet.

Pensjonsforsikring

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter Lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Ytelser til ledende personer og revisor

Daglig leder	745 107
Styret	157 399

Revisjonshonorar, som består av (inkl. mva):

- Revisjon	51 250
- Attestasjonsoppgaver	0
- Skatterådgivning	0
Samlet honorar til revisor	51 250

Note 6 Egenkapital

Opptjent egenkapital	Frie fond	Annen EK	Sum
Pr 31.12.14	0	848 896	848 896
Årets resultat overført annen EK	0	-21 920	-21 920
Pr 31.12.15	0	826 976	826 976

Note 7 Aksjer

BONO ervervet i 2005 5 eierandeler til en samlet verdi av kr.19 763 i selskapet OnLineArt S.C.R.L. (OLA). Eierandelen til BONO utgjør 8,33% av selskapets totale kapital. Eierandelen er oppført til anskaffelseskost.

Note 8 Skatt**Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:**

Resultat før skattekostnader	-17 633
+ Permanente og andre forskjeller	16 023
+ Endring i midlertidige forskjeller	61 851
= Inntekt	60 241

Netto skattbar formue (avrundet) 784 411

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

Beregnet skatt av årets resultat	0
+ Formuesskatt	1 162
= Sum betalbar skatt	1 162
+ For lite avsatt tidligere	62
+/- Endring i utsatt skatt (regnskapsført)	0
+/- Endring i utsatt skattefordel (regnskapsført)	-3 063
= Ordinær skattekostnad	4 287
Skattesats 31.12	27

Betalbar skatt i balansen består av

Betalbar skatt i balansen er presentert under andre fordringer

Sum betalbar skatt	1 162
= Betalbar skatt i balansen	1 162

Utsatt skatt/utsatt skattefordel

	31.12.2015	31.12.2014
+ Driftsmidler inkl. goodwill	0	0
+ Utestående fordringer	-17 792	-17 792
- Andre avsetninger for forpliktelser	116 358	54 507
- Skattem. fremf. underskudd som utlignes	40 756	100 997
= Grunnlag utsatt skatt	-174 906	-173 296

Utsatt skatt

Negativt grunnlag utsatt skatt	-174 906	-173 296
+ Skattem. fremf. underskudd som ikke utlignes	0	0
+ Neg. midl. forskj. som ikke skal utlignes	0	0
= Grunnlag utsatt skattefordel	-174 906	-173 296
Utsatt skattefordel	43 726	46 789

Note 9 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld	2015	2014
Gjeld til kunstnere	6 649 758	7 713 349
Annen leverandørgjeld	13 389	31 985
Sum leverandørgjeld	6 654 148	7 744 434

"Gjeld til kunstnere" både vederlag innbetalt fra brukere for kvartalsvis utbetaling til medlemmene, og fakturert vederlag som foreløpig ikke er innbetalt av brukere.

Note 10 Bundne midler

Bundne skattetreksinnskudd utgjør pr.31.12 i år kr. 102 123 og utgjorde pr.31.12 ifjor kr. 124 854.

KPMG AS
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 835 174 627 MVA

Til årsmøtet i Billedkunst Opphavsrett i Norge SA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Billedkunst Opphavsrett i Norge SA som viser et underskudd på kr 21 920. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing.

Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Offices in

Oslo	Grimstad	Molde	Tondheim
Alesund	Herrn	Narvik	Tynset
Bergen	Haugesund	Sandnessjøen	Tromsø
Bodo	Kristiansund	Stavanger	Ålesund
Elverum	Larvik	Struma	
Finnsnes	Mo i Rana	Tromsø	

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Stattdisponierte Revisoren – medlemmer av Den norske Revisjonsforening

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Billedkunst Opphavsrett i Norge SA per 31. desember 2015 og av resultater for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 20. mai 2016
KPMG AS

Øivind Karlsen
Statsautorisert revisor

VEDTEKTER FOR BONO

Navn

§ 1

Foretakets navn er Billedkunst Opphavsrett i Norge SA (heretter BONO)

Sete

§ 2

BONO har sitt sete i Oslo

Formål

§ 3

Billedkunst Opphavsrett i Norge er en organisasjon av opphavsmenn og andre rettighetshavere innen billedkunstområdet og andre nærliggende opphavsrettslige områder som har som formål:

Å ivareta retten til, kreve inn og fordele vederlag som skal betales i henhold til opphavsrettslovgivningens bestemmelser.

Å motta opphavsrettslige forvaltningsoppdrag.

Å ivareta medlemmenes rettigheter i henhold til opphavsrettslovgivningens bestemmelser.

Å arbeide for å fremme og styrke opphavsrettighetene og rettighetshavernes økonomiske rettigheter ved bruk av billedkunst.

Medlemmer

§ 4

Opphavsmann til verk som er nevnt i § 3 samt den/de som har fått overdratt opphavsrettigheter til slike verk ved livsdisposisjon eller arv etter opphavsmann.

En forutsetning for medlemskap er at BONO skal inneha forvaltningsoppdrag for opphavsmannens verk.

Søknad om medlemskap vurderes av BONOs styre. Styrets vedtak kan ankes inn for årsmøtet.

Foretakets medlemmer hefter ikke for foreningens gjeld.

Innmelding innebærer avtale mellom det enkelte medlem og BONO om forvaltningsoppdrag (jmf.bilag 1).

Forvaltningsoppdrag

§ 5

Foretaket inngår avtaler om forvaltningsoppdrag med opphavsmenn til kunstverk og øvrige rettighetsinnehavere. Avtalens innhold fastsettes av BONOs styre.

Årsmøte

§ 6

Årsmøte holdes hvert år før utgangen av juni måned.

Forslag til årsmøtet skal være styret skriftlig ihende innen 1. mars. Innkalling til årsmøte skal sendes samtlige medlemmer senest 4 uker før årsmøtet. Innkalling skal inneholde dagsorden, styrets årsberetning med regnskap, revisjonsrapport, forslag til styre, styreleder og revisor (ved ledighet) samt øvrige saksdokumenter.

Samtlige medlemmer har stemme-, møte-, og forslagsrett på årsmøtet. Medlemmer kan gi skriftlig fullmakt til annet medlem i foretaket til å representere seg ved årsmøtet.

Dagsorden for ordinært årsmøte skal omfatte følgende punkter:

- Konstituering av møtet
- Valg av ordstyrer, referenter og to til å undertegne protokoll fra årsmøtet.
- Opptelling av antall representerte stemmer og godkjenning av fullmakter
- Styrets årsmelding
- Regnskap
- Revisjonsrapport
- Ansvarsfrihet for styret
- Forslag fra medlemmer eller styre
- Valg av styre og varamedlemmer
- Valg av styreleder
- Valg av revisor
- Valg av valgkomité på tre medlemmer etter forslag fra styret
- Planer for det løpende virksomhetsåret
- Fastsettelse av godtgjørelse til styrets medlemmer

I ordinære saker fatter årsmøtet vedtak ved alminnelig flertall.

Til ekstraordinært årsmøte innkalles når årsmøtet eller styret finner det nødvendig eller når minst 1/10-del av medlemmene skriftlig til styret krever det.

Innkallingen sendes medlemmene senest 4 uker før møtet. Møtet kan kun behandle saker som er nevnt i innkallingen.

Styre

§7

Styret er BONO's utøvende organ. Styret leder foretaket og fastsetter fullmakter og instruks for den daglige drift. Styrets leder og daglig leder/direktør tegner i felleskap for BONO.

Styret kan meddele prokura. Styret er beslutningsdyktig når minst 3 medlemmer er tilstede.

Styret består av 6 faste medlemmer og 4 varamedlemmer.

- Et styremedlem og et varamedlem oppnevnes blant BONO's medlemmer direkte av NBKs styre.
- Et styremedlem og et varamedlem oppnevnes blant BONO's medlemmer direkte av NKs styre.

- Årsmøtet velger 4 faste medlemmer og 2 varamedlemmer til styret, hvorav
- to styremedlemmer og et varamedlem skal være nålevende rettighetshavere som er medlem av foretaket.
 - et styremedlem og et varamedlem skal være rettighetshaver etter avdøde opphavsmenn som er medlem av foretaket.
 - en opphavsrettsjurist som ikke er medlem av foretaket.

Styrets sammensetning bør så langt det er mulig avspeile rettighetshavernes fagområder og fordelingen mellom dem i medlemsmassen. Styret velges for to år slik at halvparten av medlemmene velges hvert år. Styreleder velges av årsmøtet for ett år. Styreleder skal lede styrets arbeid, innkalle til styremøter og fastsette dagsorden samt innkalle til årsmøte. Styreleder har dobbeltstemme ved likt stemmetall.

Innkalling til styremøte foretas skriftlig senest 7 dager før styremøtet. Varamedlem har møterett. Styret skal føre referat for hvert styremøte.

Styret fatter vedtak om medlemskap i BONO.
Styret fastsetter Forvaltningsoppdragsavtalens innhold.

Valgkomité

§ 8

Valgkomité med 3 medlemmer og 1 varamedlem velges av årsmøtet. Ett medlem velges for 2 år av gangen, 2 medlemmer og varamedlemmet velges for 1 år av gangen. Valgkomitéens medlemmer forbereder årsmøtets valg av nye styremedlemmer, revisor ved ledighet og øvrige valg som foretas på årsmøtet.

Administrasjon

§ 9

Styret ansetter daglig leder/direktør som under styrets kontroll leder foretakets daglige drift. Styret fastsetter instruks for daglig leders/direktørens virksomhet. Daglig leder/direktør skal ha BONOs prokura. Daglig leder/direktør er sekretær for styret. Ved hvert styremøte skal daglig leder/direktør gjøre rede for virksomhetens utvikling og økonomiske situasjon.

Finansiering

§ 10

For overdragelse i henhold til avtale om forvaltningsoppdrag har rettighetshaveren krav på utbetaling av de midler som er innkrevet på vegne av rettighetshaveren. Etter fradrag til dekning av BONOs utgifter og nødvendige disposisjoner for virksomhetens drift utbetales resten av de innkrevde midler til rettighetshaveren. Fradragenes størrelse vedtas av årsmøtet.

Forvaltning

§ 11

BONO skal forvalte innkrevde vederlagsmidler på forsvarlig måte. Vedtak om midlenes forvaltning fattes av styret. Utbetaling av innkrevde vederlagsmidler foretas etterskuddsvis i henhold til vedtak på BONOs årsmøte.

Revisjon

§ 12

For revisjon av BONOs virksomhet oppnevner årsmøtet en statsautorisert revisor.

Opphør av medlemskap

§ 13

Rettighetshaver i BONO opphører å være medlem:

- ved skriftlig utmelding med tre måneders varsel, medlem kan dog ikke melde seg ut før to år fra opptakelsen.
- når vedkommende ikke lenger rår over rettigheter som nevnt i § 4.
- når vedkommende utelukkes av foretaket.

Styret kan fatte vedtak om utelukking når medlemmet ikke oppfyller vilkårene i avtale om forvaltningsoppdrag eller motarbeider foretakets formål ved illojal opptreden. Vedtak om utelukking får umiddelbar virkning. Vedtak om utelukking kan klages inn for en nemnd bestående av en representant oppnevnt av hver av partene og formann oppnevnt av Det sakkyndige råd for åndsverk, for øvrig følges bestemmelsene i Tvistemålslovens kap.32, men uten at klagen gis oppsettende virkning.

Ved utelukking sies avtalen om forvaltningsoppdrag opp med umiddelbar virkning.

Vedtektsendringer

§ 14

BONOs vedtekter kan endres av årsmøtet. For gyldig vedtektsendring kreves 2/3-flertall av de ved årsmøtet representerte stemmer eller 1/2-flertall av de ved årsmøtet representerte stemmer ved to på hverandre følgende årsmøter.

Innkrevning og fordeling av vederlag på vegne av ikke-medlemmer

§ 15

I den utstrekning BONO gjennom lovgivning har rett eller er forpliktet til å innkreve og fordele vederlag på vegne av norske eller utenlandske opphavsmenn eller rettighetshavere som ikke er medlemmer av organisasjonen, skal BONO utføre dette på en slik måte at disse blir behandlet på tilsvarende vis som organisasjonens ordinære medlemmer.

Det skal etableres administrative retningslinjer som skal anvendes for å oppspore opphavsmenn og rettighetshavere som ikke er medlemmer av organisasjonen, med det formål å fordele de innkrevde vederlag til de vederlagsberettigede. Styret fatter vedtak om slike retningslinjer. Dersom innkrevde midler ikke lar seg fordele selv etter at de fastsatte retningslinjene er fulgt, kan midlene brukes til å dekke BONOs kostnader ved innkrevingen og fordelingen, eller til andre kollektive formål, jf. åndsverklovens §38c. Med slike kollektive formål forstås tildelinger som er egnet til å bidra til styrke kunstnernes opphavsrettslige vern nasjonalt og/eller internasjonalt, herunder tildelinger som kan gi økt fokus på og oppmerksomhet rundt opphavsrettslige problemstillinger knyttet til de opphavsmenn BONO forvalter rettighetene til. Styret beslutter hvordan slike midler skal anvendes innenfor de rammer som fremgår av denne bestemmelsen.

Oppløsning

§ 16

Oppløsning av BONO kan skje gjennom vedtak på to etter hverandre følgende årsmøter med et flertall på 2/3 av de representerte stemmer.

Habilitet

§ 17

Styremedlem må ikke delta i behandling av sak som han/hun selv er part i eller dersom han/hun ellers har en tilknytning til saken som ville kunne påvirke vedkommende standpunkt.

